

[Finansministeren.]

kan bruge dette udtryk — stort set kun betaler det halve af stabiliseringslånet. Hvordan det så skulle blive muligt ved at undlade at opkræve stabiliseringslånet for det kommende skatteår at give erhvervslivet det dobbelte af, hvad det faktisk betaler, må det ærede medlem kunne forklare os her fra talerstolen.

Når jeg har villet gøre lidt ud af dette punkt, er det også, fordi man gennem det ærede medlems udtalelse får et forkert indtryk af, hvordan stabiliseringslånet virker. Man ser således gang på gang den opfattelse fremført, at stabiliseringslånets betaling betyder, at opsparingen går ned med et tilsvarende beløb, og at investeringen ville stige med dette beløb, hvis man ikke opkrævede stabiliseringslånet. Men denne opfattelse er ikke rigtig. Det ærede medlem hr. Poul Møller, som har beskæftiget sig med denne side af sagen, er vendt tilbage til, hvordan vi mente det forholdt sig, dengang vi fremsatte forslaget om stabiliseringslånet. Jeg kan sige, at der ikke for mig er fremkommet oplysninger, som kan ændre det skøn, jeg dengang dannede mig, og hvorefter jeg mener, at omkring halvdelen af stabiliseringslånet betales ud af øget opsparing, altså ved nedsat forbrug, medens den anden halvdel udredes af penge, der alligevel ville være blevet opsparret eller investeret. Der er ikke over for mig fremført argumenter — heller ikke ved dette forslags fremsættelse — der kan bibringe et andet syn på dette.

Dette betyder naturligvis ikke, at de erhvervsdrivendes 100 mill. kr. alle ville være blevet opsparret eller investeret, og at de 100 mill. kr., der betales af de øvrige skatteydere, alle ville være blevet forbrugt. Relationen mellem forbrug og investering går sikkert på tværs, men der er nok noget om, at en større andel af det, som erhvervsvirksomhedernes indehavere betaler, ville være blevet opsparret og investeret, end af det, som lønmodtagere og folk i de liberale erhverv betaler.

Jeg kan i denne forbindelse nævne et andet forhold. Jeg har også prøvet at se på, hvor meget de forskellige erhverv betaler. Det kan have sin store interesse, når erhvervslivets organisationer i forening fremsætter et ønske over for regeringen om op-

hævelse af stabiliseringslånet, at skønne lidt over, hvordan de enkelte af vore hovederhverv bidrager til stabiliseringslånet.

Hvad først skibsfarten angår, drives jo den altovervejende del af den af aktieselskaber. Nu er der den særlige ting ved stabiliseringslånet, som vi her taler om — i modsætning til den bundne opsparing, som blev gennemført under den borgerlige regering — at stabiliseringslånet ikke rammer aktieselskaber. Derfor kan jeg egentlig ikke rigtig se, hvordan Dampskibsrederiforeningen begrunder, at stabiliseringslånets påligning skulle have ødelagt investeringsmuligheder for aktieselskaber inden for vor skibsfart, men jeg går ud fra, at man inden for skibsfarten nøje har overvejet dette, og at der bliver mulighed for enten gennem den ærede ordførers udtalelser eller på anden måde at få de motiver fremlagt, der har medført, at man fra skibsfartens side alligevel har deltaget i protesten.

Ser vi på landbruget, vil jeg skønne, at højst 5 pct. af det samlede årlige beløb på 200 mill. kr., altså en halv snes millioner kroner, betales af landbruget. Prøver man at veje det ubehag, det kan være for landbrugserhvervet at betale disse 10 mill. kr. — og ubehaget bliver jo ikke mindre i en vanskelig økonomisk situation — op imod den meget store fordel, det må være for landbrugserhvervet, at obligationsrenten er faldende, hvilket vel efterhånden også vil lægge tryk på renteniveauet i øvrigt, så tror jeg, man må have lov til at hævde, at landbrugserhvervet er vel tjent med, at vi har fået dette stabiliseringslån. Da landbrugserhvervet øjensynlig er kommet til den modsatte opfattelse, vil det også være interessant at få dette nærmere begrundet.

Ser vi endelig på det, man kunne kalde byerhvervene, industri og håndværk, så tror jeg, man må erkende, at det er inden for disse områder, stabiliseringslånet har virket mest gerende. Det er vel også inden for disse områder, der findes flest selvstændige erhvervsdrivende, som betaler ikke altid helt ubetydelige beløb til stabiliseringslånet. Jeg tror på den anden side, man skal være noget forsigtig med at generalisere alt for stærkt herudfra. Jeg har jo fået forelagt en række sager, hvor man har bedt om nedsættelse eller om at blive fritaget for at betale stabiliseringslån, og det, som i disse